

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.007.05.2019

Wojciech Wilk
Prezes Zarządu Fundacji
„Polskie Centrum Pomocy
Międzynarodowej”
ul. Sarmacka 14/15
02-972 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/005 – Realizacja zadań administracji publicznej w zakresie udzielania pomocy humanitarnej poza granicami Polski

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej”, ul. Sarmacka 14/15, 02-972 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Wilk Prezes Zarządu Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej” od 15 stycznia 2012 r. (dalej Prezes Zarządu Fundacji). (akta kontroli str. 9-10)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań publicznych dotyczących pomocy humanitarnej. 2. Efekty realizacji wybranych zadań publicznych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 31 grudnia 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ (dalej ustawa o NIK)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	1. Tadeusz Wrona, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/103/2019 z dnia 18 października 2019 r. 2. Justyna Głowacka, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/104/2019 z dnia 18 października 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty oznaczają:

- NIK – Najwyższa Izba Kontroli,
- KPRM – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
- MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
- Fundacja lub PCPM – Fundacja „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej”,
- Projekt KPRM – zadanie publiczne *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie*,
- Projekt MSZ – zadanie publiczne *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich*,
- ustawa o rachunkowości – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²,
- udpp – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie³.

---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 688, ze zm.

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności⁴

OCENA OGÓLNA

Fundacja „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej”, w terminach określonych w umowach wydatkowała środki finansowe w ramach realizacji dwóch projektów objętych kontrolą współfinansowanych ze środków KPRM i MSZ, tj. odpowiednio: *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie* i *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich*. Kontrola 79,9% wydatków z dotacji (tj. 2 929 169,38 zł) w ramach ww. zadania współfinansowanego przez KPRM oraz 83,4% wydatków z dotacji (tj. 1 249 980,00 zł) otrzymanej z MSZ wykazała, że zostały one przeznaczone na zadania związane z tymi projektami.

Fundacja wywiązała się z obowiązku prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej projektów. Prawidłowo zrealizowano obowiązki promocyjne oraz informacyjne dotyczące realizowanych projektów. O źródle finansowania projektów informowano, m.in. na stronie internetowej PCPM oraz w miejscach realizacji projektów. W terminach przewidzianych w umowach dotacji złożone zostały sprawozdania z realizacji projektów.

Osiągnięte zostały cele i zakładane rezultaty projektów, poza rezultatem dotyczącym wsparcia osób niepełnosprawnych w projekcie współfinansowanym ze środków KPRM. Należy przy tym podkreślić, że nieosiągnięcie tego wskaźnika było niezależne od działań Fundacji.

Realizacja zadań przebiegała w większości zgodnie z warunkami umów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2018 r. we wrześniu 2019 r., co było niezgodne z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości;
- ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych trzy miesiące po terminie określonym w art. 12 ust. 4 ustawy o rachunkowości;
- niezawarcia pisemnej umowy z wolontariuszem zatrudnionym w projekcie KPRM, co było niezgodne z art. 44 ust. 4 w zw. z ust. 1 udpp;
- nieposiadania przez Fundację kompletnej dokumentacji zadania publicznego KPRM, co było niezgodne z § 6 ust. 2 umowy nr 292/DOB/18.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na osiągnięcie celów projektów objętych kontrolą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR I

Realizacja wybranych zadań publicznych dotyczących pomocy humanitarnej

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2017-2019 Fundacja⁵ realizowała 12 zadań z zakresu pomocy humanitarnej dofinansowanych ze środków publicznych o łącznej wartości umów, 37 453 578,00 zł (w tym 36 362 130,00 zł stanowiło dofinansowanie ze środków dotacji – 10 942 219,00 zł z KPRM i 25 419 911,00 zł z MSZ), z tego:

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Fundacja posiada osobowość prawną i działa zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1491). Została zarejestrowana w KRS 23 czerwca 2006 r. (pod nr 0000259298) jako podmiot posiadający status organizacji pożytku publicznego, nad którym nadzór sprawuje Minister Spraw Zagranicznych. Według informacji zawartych w KRS oraz Statucie, celem Fundacji jest m. in. organizowanie zbiorów publicznych oraz przygotowywanie i wysyłanie pomocy humanitarnej i rozwojowej, w szczególności poprzez przyjmowanie i wydawanie, w tym wywóz za granicę produktów leczniczych i wyrobów medycznych przeznaczonych na niesienie pomocy humanitarnej.

- 10 zadań zostało zakończonych i rozliczonych⁶, a ich łączna wartość zatwierdzona przez Zleceniodawców wyniosła 29 580 075,66 zł, w tym 28 636 677,66 zł ze środków dotacji,
- cztery zadania⁷, na dzień zakończenia czynności kontrolnych, pozostawały w trakcie realizacji (z terminem zakończenia na dzień 31 grudnia 2019 r.), a ich łączna wartość według zawartych umów wynosiła 5 826 692,00 zł, w tym 5 678 642,00 zł ze środków dotacji.

Zadania te dotyczyły:

- w trzech przypadkach głównie zabezpieczenia dachu nad głową dla uchodźców w Iraku, nowych schronień na okres zimy w Libanie, doposażenia zespołu medycznego do niesienia pomocy medycznej uchodźcom, migrantom i ofiarom kryzysu poza granicami Polski (dofinansowane ze środków KPRM);
- w dziewięciu przypadkach⁸ m.in.: przygotowania obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych, zabezpieczenia dachu nad głową dla uchodźców syryjskich żyjących na granicy ubóstwa, poprawy dostępu do opieki medycznej, edukacji, wypłaty zapomóg celowych na przygotowanie do warunków zimowych dla najbardziej potrzebujących rodzin uchodźców syryjskich (dofinansowane ze środków MSZ).
(akta kontroli str. 3-50, 418, 1848)

2. Kontrolą objęto dwa zadania publiczne:

- *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie*, realizowane w okresie od 8 czerwca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. na podstawie umowy nr 292/DOB/18 zawartej 8 czerwca 2018 r. z KPRM⁹. Całkowity koszt zadania, określony w umowie, wynosił 4 576 734,00 zł, w tym środki z dotacji – 4 564 734,00 zł (tj. 99,74%) oraz wkład własny¹⁰ – 12 000,00 zł;
- *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich*, realizowane w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. na podstawie umowy nr 248/PHBW2018/M1 zawartej 29 maja 2018 r. z MSZ. Całkowity koszt zadania, określony w umowie, wynosił łącznie 1 391 730,00 zł, w tym środki z dotacji – 1 249 980,00 zł (tj. 89,81%) oraz wkład własny – 141 750,00 zł¹¹.

Projekty te wpisywały się w cele określone w Statucie PCPM, tj. nieodpłatną działalność humanitarną realizowaną poza granicami państwa polskiego oraz w art. 4 ust. 1 pkt 24 udpp, tj. pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą.

(akta kontroli str. 183-249, 1179-1246)

Założenia projektu KPRM dotyczące schronisk na okres zimy dla 1600 rodzin, przedstawiono Prezesowi Rady Ministrów w czasie wizyty w biurze PCPM w Qubayat 13 lutego 2018 r. Następnie 9 marca 2018 r. skierowano do Premiera i Ministra-Członka Rady Ministrów – Beaty Kempy projekt dotyczący nowych schronień na okres zimy dla 25 200 uchodźców, mieszkających w 4800 namiotach w 124 obozach w Libanie przy granicy libańsko-syryjskiej.

(akta kontroli str. 181-182)

3. Fundacja informowała o stanie realizacji projektów objętych badaniem Ambasadę RP w Libanie oraz Zleceniodawców¹².

⁶ W tym dwa zadania, po zakończeniu pierwszego modułu, były kontynuowane w 2019 r.

⁷ W tym dwa nowe zadania i dwa drugie moduły zadań realizowanych w 2018 r.

⁸ Trzy projekty realizowano w dwuletnich modułach.

⁹ Umowa była aneksowana w dniu 2 sierpnia 2018 r.

¹⁰ Był to wkład osobowy i dotyczył pracy wolontariusza.

¹¹ W tym środki finansowe w kwocie 110 250,00 zł oraz wkład rzeczowy o wartości 31 500,00 zł.

¹² Informacje w tym zakresie przekazano pocztą elektroniczną: 1) w przypadku projektu realizowanego na zlecenie KPRM: 24 września 2018 r. do Ambasady RP w Libanie oraz KPRM, 25 września 2018 r. do KPRM, 21 listopada 2018 r. do KPRM wraz z raportem okresowym z realizacji projektu; 2) w przypadku projektu realizowanego na zlecenie MSZ: 4 czerwca 2018 r. wraz z raportem z realizacji projektu za okres od 1 stycznia do 31 maja 2018 r., 2 października 2018 r. wraz z raportem z realizacji projektu za okres od

Wiceprezes Zarządu Fundacji poinformowała, że od 2012 r. PCPM wypracowało mechanizm informowania Ambasady RP w Bejrucie, w taki sposób, że Szef Misji PCPM i/lub prezes PCPM spotykają się z przedstawicielami Ambasady co 2-3 miesiące i informują szczegółowo o działaniach PCPM. Pracownicy PCPM, jak wskazała Wiceprezes, są też w stałym kontakcie z Charge d'Affaires, a od 2019 r. także z pracownikiem do spraw współpracy rozwojowej. Na prośbę Ambasady, PCPM przesyła Ambasadzie miesięczne raporty odnośnie bezpieczeństwa polskich pracowników PCPM.

(akta kontroli str. 371-417)

4. Dla potrzeb zarządzania projektami, PCPM wyznaczyło koordynatorów, do wykonywania zadań w miejscu realizacji projektów. Zakres działań koordynatorów projektów¹³ obejmował m.in. koordynację działań projektowych zgodnie z wnioskiem projektowym i zawartymi w nim celami i rezultatami, przygotowanie dokumentacji do rozliczenia finansowego projektów i przygotowanie raportów merytorycznych, stałą współpracę z Szefem Misji PCPM w Libanie, Zarządem i księgowością Fundacji, nadzór nad pracą polskich i lokalnych pracowników PCPM w ramach projektu, współdziałanie z organizacjami międzynarodowymi i władzami lokalnymi.

Obydwa zadania były wykonywane przez pracowników PCPM w kraju i w Libanie (oddział PCPM Liban¹⁴). Oddział został powołany na podstawie § 1 art. 5 Statutu PCPM, zgodnie z którym do wykonywania swych zadań statutowych Fundacja może tworzyć stałe i czasowe placówki terenowe, w Polsce i za granicą. W biurze PCPM w Qubayat rezyduje Szef Misji PCPM. Fundacja na bieżąco współpracowała również z Biurem Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) m.in. w sprawie wyboru rodzin, którym udzielana była pomoc i wymogów technicznych udzielanej pomocy.

(akta kontroli str. 337-339, 731-737, 1025-1036, 1593-1595)

W przypadku projektu MSZ Fundacja zawarła również umowę o współpracy z lokalnym partnerem w Libanie¹⁵, który udostępniał nieodpłatnie lokal użytkowy, w którym mieścił się ośrodek zdrowia i odbywały się zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży.

Partner przekazywał do Fundacji noty księgowe dotyczące kosztów programowych poniesionych przy realizacji projektu. Do każdej noty księgowej załączono kopie dowodów księgowych/rachunków potwierdzających poniesienie wydatków w ramach projektu. Każdy dowód księgowy został opisany w sposób określony w umowie z partnerem.

(akta kontroli str. 1580-1587)

5. Fundacja była jedynym właścicielem rachunków bankowych, na które przekazano środki dotacji z KPRM i MSZ. Zgodnie z § 3 ust. 3 zawartych z KPRM i MSZ umów dotacji objętych badaniem, rachunki te były prowadzone przez cały okres realizacji projektu.

(akta kontroli str. 101-103, 331, 1358)

6. Kontrolą bezpośrednią, w ramach zadania *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie*, objęto 96 dowodów na łączną kwotę 2 341 074,34 zł, co stanowiło 79,9% kwoty otrzymanej dotacji. Kontrolą w ramach zadania *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich*, objęto 96 dowodów księgowych na łączną kwotę 1 036 704,55 zł, co stanowiło 83,4% kwoty otrzymanej dotacji.

Oba projekty zostały zrealizowane w terminach określonych w umowach, a środki z dotacji wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem. Badane dowody księgowe zostały trwale oznaczone informacją, że wydatek został sfinansowany ze środków otrzymanych na podstawie umowy z KPRM lub z MSZ oraz prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej, z wyjątkiem przypadków ujętych w pkt 11 dotyczących podania niewłaściwej daty zapłaty. Wydatki zrealizowano w okresie przewidywanym w umowach.

(akta kontroli str. 361-370, 428-926, 995-1016, 1359-1533, 1553-1565, 1656-1847)

---

1 lipca do 31 sierpnia 2018 r., 26 października 2018 r. wraz z raportem z realizacji projektu za okres od 1 do 30 września 2018 r.

¹³ Z koordynatorami zawarto umowy zlecenia, w których szczegółowo określono zakres zadań.

¹⁴ Rejestracji oddziału dokonano 15 marca 2016 r., a rejestrację odnowiono w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Libanu 23 marca 2018 r.

¹⁵ Umowa nr WW/248/2018 zawarta 1 czerwca 2018 r. (wkład rzeczowy projektu).

Środki z dotacji z KPRM i MSZ zostały przekazane Fundacji w terminach określonych w umowach. PCPM wydatkując środki w walutach innych niż złoty (dolar amerykański, euro, funt libański) stosowało faktyczny kurs wymiany banku komercyjnego, w którym została przeprowadzona operacja kupna/sprzedaży oraz według średniego kursu wymiany NBP z tabeli obowiązującej w dniu poprzedzającym dokonanie operacji. Było to zgodne z § 6 ust. 3 umowy zawartej z MSZ oraz polityką rachunkowości i zasadami sporządzania, obiegu, kontroli i ewidencji dokumentów finansowych obowiązującymi w Fundacji¹⁶.

(akta kontroli str. 105-180, 215-249, 1180-1246)

7. Fundacja prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową oraz ewidencję księgową zadań objętych kontrolą¹⁷, zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 ust. 5 udpp oraz § 6 ust. 1 umowy zawartej z KPRM i § 9 ust. 1 umowy zawartej z MSZ.

W Fundacji obowiązywała polityka rachunkowości przyjęta w 2016 r. uchwałą Zarządu PCPM¹⁸. Prowadzenie ksiąg rachunkowych Fundacja powierzyła biurowi rachunkowemu, na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o rachunkowości, na warunkach określonych w stosownej umowie¹⁹.

(akta kontroli str. 92-100, 359-360, 995-1006, 1352-1354)

Księgi rachunkowe za 2018 r. zostały zamknięte we wrześniu 2019 r., co było niezgodne z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Dokumenty związane z badanymi projektami były księgowane w „buforze”. Ostatecznego zamknięcia i otwarcia ksiąg rachunkowych dokonano w październiku 2019 r., tj. trzy miesiące po terminie określonym w art. 12 ust. 4 ustawy o rachunkowości. (Szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 51-74, 104-180, 995-1006)

8. W obu badanych projektach nie stwierdzono przesunięć pomiędzy poszczególnymi rodzajami kosztów.

(akta kontroli str. 250-326, 1247-1351)

Dostawcy towarów i usług wybierani byli na miejscu w Libanie w trybie przetargowym lub po rozeznaniu rynku, zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w Fundacji.

Wiceprezes Zarządu Fundacji poinformowała, że PCPM opiera swoje procedury przetargowe o obowiązujące prawo polskie (prawo o zamówieniach publicznych) z wyjątkiem tych działań i projektów, w których mają zastosowanie szczegółowe procedury przetargowe poszczególnych donorów i posiada w tym zakresie opracowaną księgę procedur. W każdym procesie zakupu towarów lub usług, PCPM stosuje zasady konkurencyjności i przejrzystości, co jest wymogiem art. 3 ust. 3 prawa o zamówieniach publicznych. PCPM, jak podała Wiceprezes, realizuje zamówienia i zakupy towarów i usług w oparciu o cztery typy postępowania, zależne od wartości zakupu lub zamówienia.

Rozpoznanie rynku lokalnego dokonywano poprzez umieszczenie ogłoszenia na lokalnym portalu oraz poprzez wysłanie zapytań ofertowych do potencjalnych dostawców.

Szef i zastępca Szefa Misji PCPM w Libanie mieli upoważnienie do podpisywania, w imieniu Fundacji, umów na realizację usług i dostaw w ramach projektów realizowanych przez Fundację, po uprzednim wyborze wykonawców usług i dostawców na podstawie procedur wewnętrznych PCPM. Upoważnieniem do podejmowania wszelkich czynności prawnych w imieniu Fundacji dysponował ponadto pierwszy koordynator projektu KPRM.

(akta kontroli str. 340-352, 927-994, 1025-1062)

¹⁶ W umowie zawartej z KPRM nie zawarto szczegółowych zapisów w tym zakresie.

¹⁷ Wyodrębnienie nastąpiło, zgodnie z polityką rachunkowości przyjętą w PCPM, decyzjami Głównego Księgowego Fundacji w sprawie wyodrębnienia ewidencji księgowej projektu (zadania publicznego).

¹⁸ Uchwały Zarządu Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej”: z 17 marca 2016 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, Nr 4/2017 z 15 grudnia 2017 r. w sprawie aktualizacji i ustanowienia tekstu jednolitego dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, Nr 4/2018 z 19 grudnia 2018 r. w sprawie aktualizacji dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

¹⁹ Umowa nr 467U/15 w sprawie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych z 2 marca 2015 r. zawarta z firmą audytorską PERFECTUM-AUDIT Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o.o. wraz z aneksem nr 45 do umowy z 31 sierpnia 2018 r.

Kontrola NIK ustaliła, iż w przypadku 31 badanych wydatków brak było informacji o liczbie godzin przepracowanych w ramach umów zlecenia (w przypadku projektu KPRM było to 12 wydatków²⁰, a w projekcie MSZ – 19²¹) mimo, że taki obowiązek zawarto w umowach ze zleceniobiorcami.

(akta kontroli str. 250-326, 426-436, 716-737, 995-1016, 1553-1559, 1588-1655)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że wskazany zapis w umowie *miał na celu weryfikować, czy zleceniobiorcy nie otrzymują wynagrodzenia w przeliczeniu na godzinę poniżej obowiązującego minimum. W związku ze specyfiką działań i licznymi delegacjami pracowników odeszliśmy od papierowego ewidencjonowania godzin, a została dopuszczona forma ustna informowania przez dostępne komunikatory. Wiceprezes Zarządu Fundacji zatwierdza wynagrodzenia do wypłaty, co jest jednoznaczne z wykonaniem pracy zgodnie z umową przez zleceniobiorców. Niemniej, część z pracowników wypełnia oświadczenia papierowe, które są w wydzielonym segregatorze.*

(akta kontroli str. 1009-1010)

NIK podkreśla, że skoro Fundacja zobowiązała zleceniobiorców do wskazywania liczby godzin przepracowanych w ramach umów zlecenia, to powinna egzekwować wywiązanie się zleceniobiorcy z tego obowiązku, jako podstawy do rozliczenia zlecenia i wypłaty wynagrodzeń.

Kontrola NIK wykazała, że zapłaty za siedem²² z 192 wydatków objętych badaniem w ramach badanych projektów dokonano z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 37 dni. Ponadto, w trzech przypadkach²³ płatności dokonano przed wystawieniem dokumentu księgowego.

(akta kontroli str. 250-326, 428-436, 995-1016, 1247-1351, 1553-1559)

Wiceprezes Zarządu Fundacji poinformowała, że przyczyną dokonania płatności po terminie było przekazanie przez kontrahentów faktur z opóźnieniem, szczególnie wysyłanych pocztą tradycyjną albo gdy faktura trafiła pocztą elektroniczną do osoby, przebywającej za granicą. Wiceprezes Zarządu Fundacji zadeklarowała, że w przyszłości dokumenty finansowe będą opłacane w terminie. Wyjaśniła ponadto, że w dwóch przypadkach dokonano zapłaty na podstawie miesięcznego raportu transportowego, a faktura została wystawiona po otrzymaniu potwierdzenia zapłaty. W trzecim przypadku po dokonaniu zakupu, faktura została wystawiona z terminem późniejszym ze względu na awarię systemu.

(akta kontroli str. 1010-1011)

W ramach projektu KPRM dla punktu logistycznego PCPM w Zahle zakupiono m.in.: aparat fotograficzny do monitorowania projektu wraz z dodatkowym wyposażeniem, trzy laptopy, komputer, pięć tabletów, dwie krótkofalówki, projektor, sześć telefonów komórkowych, drukarkę i wiertarkę.

Jak wyjaśniła Wiceprezes Zarządu Fundacji zakupiony sprzęt był nadal wykorzystywany przez PCPM do pracy w ramach projektów humanitarnych realizowanych w Libanie, m.in. w Aarsal. Wiceprezes zadeklarowała także, iż *gdyby zdarzyła się sytuacja, że Fundacja kończy misję w Libanie przed upływem 5 lat, w zależności od sytuacji, sprzęt zostanie przekazany do partnerów projektu umową przekazania lub zostanie przekierowany do pracy w innych misjach PCPM.*

(akta kontroli str. 428-436, 1017-1023)

9. W trakcie realizacji projektu KPRM *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie*, 28 sierpnia 2018 r.²⁴, PCPM zwróciło się do KPRM z prośbą o dokonanie zmian w wykonywanym zadaniu. Związane to było z dokonaniem na miejscu rozpoznaniem bieżących potrzeb uchodźców oraz oszczędnościami po dokonaniu zakupów

²⁰ Poz. 491, 496, 497, 500, 501, 503, 504, 506, 507, 509, 574, 580.

²¹ Poz. 1, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 261, 262, 263, 265, 266, 312.

²² W przypadku projektu KPRM był to jeden wydatek opłacony jeden dzień po terminie, a w przypadku projektu MSZ było to sześć przypadków, w których opóźnienie wynosiło od sześciu do 37 dni.

²³ Stwierdzone przypadki dotyczyły projektu KPRM, poz. 116, 461 i 476. Płatności nastąpiły z wyprzedzeniem wynoszącym od jednego do sześciu dni.

²⁴ Pismo PCPM z 28 sierpnia 2018 r. do Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM wraz z proponowanymi zmianami szczegółowymi w opisie projektu.

części materiałów. Zaproponowane zmiany dotyczyły przede wszystkim zmniejszenia liczby zestawów do budowy nowych namiotów oraz zwiększenia liczby zestawów do naprawy namiotów. Wynikało to z braku napływu nowych uchodźców, którzy potrzebowaliby namiotów oraz z ogromnych potrzeb w zakresie naprawy i przygotowania do zimy namiotów dla ponad 3500 rodzin zamieszkujących region Aarsal, które nie mogły liczyć na wsparcie ze strony żadnej innej organizacji humanitarnej.

W ww. piśmie PCPM wskazywało, że proponowane zmiany pozwoliłyby na objęcie pomocą 3600 rodzin, a nie 1600, bez zwiększania wydatków ze środków dotacji. Ponadto pozwoliłyby na dostosowanie działań pomocowych do rozpoznanych przez PCPM potrzeb uchodźców. KPRM nie wyraziła zgody na dokonanie proponowanych zmian²⁵.

W związku z powyższym Fundacja zdecydowała się zrealizować ww. projekt w sposób przewidziany w zawartej z KPRM umowie (1600 zestawów), dokonując jedynie zmian w zakresie liczby poszczególnych zestawów (zmniejszono liczbę zestawów do budowy nowych namiotów oraz zwiększono liczbę zestawów do ich naprawy), a niewykorzystane środki zwrócić Zleceniodawcy.

(akta kontroli str. 226-249)

10. W ramach projektów objętych kontrolą NIK nie dokonywano przesunięć pomiędzy poszczególnymi kategoriami kosztów.

Natomiast Aneksem z 2 sierpnia 2018 r. dokonano zmiany umowy zawartej z KPRM w zakresie trzech pozycji kosztów merytorycznych, tj. zmniejszono koszty w poz. 1 *Zakup New Arrival Kit wg specyfikacji UNHCR, w tym koszt cła, podatków i opłat importowych w Libanie* z 2 532 320,00 zł do 2 166 120,00 zł, zwiększono koszty w poz. 7 *Koszty transportu do Libanu, spedycji, odprawy celnej, składowania i dystrybucji pomocy humanitarnej w Libanie, kwalifikacji odbiorców i monitoringu pomocy oraz kontroli jakości u producentów* z 699 200,00 zł do 1 050 000,00 zł oraz zwiększono poz. 12 *Przeloty do Libanu* z 15 400,00 zł do 30 800,00 zł.

W projekcie realizowanym na zlecenie MSZ, za zgodą Ministerstwa²⁶ dokonano modyfikacji celu/rezultatu w działaniu 1. *Poprawa bezpieczeństwa pożarowego dla mieszkańców obozowisk namiotowych*, która polegała na zmniejszeniu liczby zainstalowanych dużych punktów strażackich z 200 do co najmniej 130 oraz dodaniu 200 małych punktów gaśniczych.

(akta kontroli str. 224-225, 1242-1246)

11. Fundacja sporządziła i złożyła do KPRM oraz MSZ sprawozdania z wykonania kontrolowanych zadań publicznych w terminach określonych w umowach, tj. 30 stycznia 2019 r.

Zgodnie ze złożonym do KPRM sprawozdaniem całkowity koszt realizacji zadania *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie* wyniósł ogółem 2 941 169,38 zł (z czego 2 929 169,38 zł, tj. 99,59% stanowiły środki pochodzące z dotacji oraz 12 000,00 zł wkładu własnego, tj. 0,41%), co stanowiło 64,26% planowanego kosztu całkowitego projektu. Dotację wykorzystano w 64,17%. Koszty merytoryczne zadania²⁷ wyniosły 2 868 219,38 zł (cała kwota z dotacji), tj. 63,69% planowanej kwoty, a koszty obsługi zadania²⁸ – 72 950,00 zł (w tym 60 950,00 zł z dotacji i 12 000,00 zł z wkładu osobowego), tj. 99,59% planowanej kwoty.

²⁵ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM znak: DOB.EFS.5021.62.5.2018.MS z 18 września 2018 r.

²⁶ Pismo znak: DWR.4462.17.2018/3 Zastępcy Dyrektora Departamentu Współpracy Rozwojowej w MSZ z 18 lipca 2018 r.

²⁷ Na koszty merytoryczne zadania składały się w szczególności: zakup płacht i innych elementów zestawów namiotowych, koszty sprzętu przeciwpożarowego i wyposażenia dla osób niepełnosprawnych, zakupy komputerów i sprzętu dla monitoringu projektu dla punktu w Zahle, koszty transportu, szkoleń i obsługi projektu.

²⁸ Na koszty obsługi zadania składały się: wynagrodzenie koordynatora projektu, osoby prowadzącej rozliczenie i sprawozdawczość projektu oraz osoby prowadzącej obsługę księgową.

Fundacja zwróciła niewykorzystane środki w ramach projektu KPRM w kwocie 1 635 564,60 zł wraz z odsetkami od przekazanej dotacji w kwocie 4 951,29 zł w terminie²⁹ określonym w § 10 ust. 2 umowy.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie* KPRM wskazał, błędny rodzaj i nazwę dokumentu księgowego w poz. 21 Zestawienia faktur (rachunków) związanych z realizacją projektu oraz, iż kwota zwrotu dotacji powinna być większa o 0,02 zł. Fundacja złożyła w KPRM korektę do sprawozdania w dniu 25 czerwca 2019 r., która została zaakceptowana przez KPRM 25 czerwca 2019 r.³⁰ oraz dokonała zwrotu 0,02 zł³¹.

Wiceprezes Zarządu PCPM wyjaśniła, że *Fundacja dokonała zwrotu dotacji w kwocie 1,635 mln zł ze względu na brak zgody KPRM na zmianę budżetu i wykorzystanie oszczędności budżetowych. Jednocześnie deklarowane w projekcie cele projektu zostały w całości zrealizowane, co jest potwierdzone w raporcie z realizacji projektu oraz w dokumentach dystrybucji pomocy humanitarnej.*

(akta kontroli str. 250-330, 371-376, 1036-1155)

Zgodnie ze złożonym do MSZ sprawozdaniem całkowity koszt realizacji zadania *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich* wyniósł ogółem 1 392 893,41 zł (z czego 1 249 980,00 zł, tj. 89,74% stanowiły środki pochodzące z dotacji, 110 250,00 zł ze środków własnych, tj. 7,91%, 31 500,00 zł z wkładu rzeczowego, tj. 2,26% oraz 1 163,41 zł z odsetek bankowych, tj. 0,08%), co stanowiło 100,08% planowanego kosztu całkowitego projektu. Dotację wydatkowano w całości wraz z uzyskanymi odsetkami.

Koszty administracyjne³² projektu wyniosły 171 571,16 zł (cała kwota z dotacji), tj. 103,98% planowanej kwoty, a koszty programowe³³ – 1 221 322,25 zł (w tym 1 079 572,25 zł z dotacji, 1125,00 zł z wkładu finansowego, 31 500,00 zł z wkładu rzeczowego i 1163,41 zł z odsetek), tj. 99,55% planowanej kwoty.

W sprawozdaniu z wykonania projektu zleconego przez MSZ wykazano, że na realizację projektu wydatkowano całą kwotę otrzymanej dotacji tj. 1 249 980,00 zł. Ponadto na realizację projektu wydatkowano uzyskane od przekazanej dotacji odsetki bankowe – 1 163,41 zł³⁴ oraz kwotę 110 250,00 zł stanowiącą wkład własny Fundacji. Wkład rzeczowy wyniósł 31 500 zł. Wartość zadania wynosiła 1 392 893,41 zł.

W wyniku kontroli przesłanego sprawozdania MSZ stwierdziło³⁵, że przekroczono o 6 566,19 zł wydatki na koszty administracyjne oraz, że kwota 4,97 zł została poniesiona po terminie realizacji zadania. W związku z powyższym kwota 4,97 zł została uznana za wykorzystaną niezgodnie z warunkami umowy, a kwota 6 566,19 zł za środki dotacji pobrane w nadmiernej wysokości.

W dniu 8 kwietnia 2019 r. Fundacja zwróciła na rachunek MSZ kwotę 6 571,16 zł wraz z odsetkami (10,00 zł). Sprawozdanie zostało zaakceptowane 1 kwietnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1247-1351, 1356-1357)

²⁹ W dniu 29 stycznia 2019 r.

³⁰ Pismo Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM, znak: DOB.EFS.5021.19.22.2019.PM/AC z 25 czerwca 2019 r.

³¹ W dniu 14 czerwca 2019 r.

³² Na koszty administracyjne składały się: wynagrodzenie koordynatora projektu, desk oficera, pracownika ds. kontaktu z mediami i promocji, nadzór merytoryczny, koszty biurowe w Libanie i Polsce, nadzór finansowy, księgowość, koszty bankowe przelewów zagranicznych.

³³ Na koszty programowe w szczególności składały się: zakup i instalacja punktów przeciwpożarowych, koszty przeprowadzenia szkoleń oraz wyposażenie w sprzęt miejscowej straży pożarnej, zapomoga celowa na przygotowanie do zimy, w tym koszty bankowe, koszty działalności gabinetu okulistycznego, szkolenia zawodowe i zajęcia uzupełniające – wynagrodzenia nauczycieli i pomoce naukowe.

³⁴ Zgodnie z § 2 ust. 4 umowy odsetki bankowe od przekazanych przez MSZ środków mogły być wykorzystane wyłącznie na realizację projektu w ramach działań programowych.

³⁵ Pismo nr DWR. 4462.5.2019/5 z 1 kwietnia 2019 r.

NIK stwierdziła następujące błędy w złożonych do KPRM i MSZ sprawozdaniach z realizacji projektów (w części II, w pkt 5 Sprawozdania – *Zestawienie faktur (rachunków) związanych z realizacją zadania publicznego*):

- w sprawozdaniu do KPRM z wykonania zadania *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie*, błędy wystąpiły w 11,5% zbadanych pozycji³⁶ i dotyczyły: niewłaściwego numeru dokumentu księgowego w dwóch pozycjach³⁷ niewłaściwej wartości całkowitej dokumentu księgowego³⁸, niewłaściwej nazwy rodzaju kosztu w dwóch pozycjach sprawozdania³⁹ oraz niewłaściwej daty zapłaty w siedmiu pozycjach sprawozdania⁴⁰. Niewłaściwa data zapłaty, w powyższych siedmiu przypadkach, została również ujęta w ewidencji księgowej na kontach 500-31, 490 i 931-31.

(akta kontroli str. 250-326, 419-427, 995-1016, 1063-1155)

- w sprawozdaniu do MSZ z wykonania zadania *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich* błędy wystąpiły w 3,6% zbadanych pozycji⁴¹ i dotyczyły niewłaściwej daty zapłaty w czterech pozycjach sprawozdania⁴². Niewłaściwa data zapłaty, w powyższych siedmiu przypadkach, została również ujęta w ewidencji księgowej na kontach 500-31, 490 i 931-31.

(akta kontroli str. 995-1016, 1247-1351, 1566-1567, 1656-1669)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że błędy, spowodowane były *niedopatrzaniem osób przeprowadzających weryfikację. (...) Pomyłkowo wpisano błędną datę zapłaty o jeden dzień. W przyszłości dołożymy wszelkich starań by dokładnie weryfikować daty zapłaty i zejścia z rachunków bankowych.*

(akta kontroli str. 1007-1008)

W sprawozdaniach z obydwóch badanych projektów w pkt 5 *Zestawienie faktur (rachunków) związanych z realizacją projektu*, w kolumnie *Wartość całkowita dokumentu księgowego*, podano sumę tych wartości niezgodną ze stanem faktycznym, z powodu kilkukrotnego wliczenia wartości całkowitej dokumentów księgowych, rozdzielanych na kilka pozycji sprawozdania z uwagi na różne rodzaje kosztów, i tak podano kwoty ogółem:

- dla projektu realizowanego na zlecenie KPRM – 4 773 327,83 zł⁴³,
- dla projektu realizowanego na zlecenie MSZ – 299 382 671,07 zł⁴⁴.

(akta kontroli str. 250-326, 995-1016, 1247-1351)

Wiceprezes Zarządu Fundacji poinformowała, że wpisano wykazaną na poszczególnych dokumentach wartość całkowitą, zgodnie z zapisem w tytule kolumny. *Wykazana kwota nie odzwierciedla stanu realizacji projektu. W naszej interpretacji kolumna ta służy do weryfikacji dokumentu finansowego. W przypadku działań Fundacji występują przypadki, gdzie faktura dzielona jest na poszczególne działania i pozycje budżetowe, przez co, jest wykazywana w sprawozdaniu kilkukrotnie, w odpowiednich kolumnach i w odpowiednich kwotach.*

(akta kontroli str. 1007-1008)

Kontrola NIK wykazała również, że w części merytorycznej (cz. I) oraz w załącznikach sprawozdania złożonego do KPRM podano niespójne dane odnośnie osiągniętych rezultatów oraz niezgodne ze stanem faktycznym:

- w cz. I.2, w cz. I.3.2.2. i w załączniku nr 7 Lista obozów objętych działaniami w ramach zabezpieczenia przeciwpożarowego w regionie Arsal do sprawozdania podano różną liczbę obozów objętych komponentem strażackim, odpowiednio 35, 30 i 28; Kontrola

³⁶ W 12 ze 104 badanych pozycji.

³⁷ Poz. 20, 21.

³⁸ Poz. 491.

³⁹ Poz. 23, 504.

⁴⁰ Poz. 3, 17, 19, 21, 22, 30 i 40.

⁴¹ W czterech ze 111 badanych pozycji.

⁴² Poz. 86, 287, 306 i 437.

⁴³ Poz. 1, 8, 16; poz. 2,9; poz. 3,11; poz. 4,12; poz. 5,13; poz. 511, 531; poz. 521, 550.

⁴⁴ Poz. 499, 502, 505, 508, 509; poz. 500, 503, 506, 511; poz. 322, 344; poz. 319, 339.

NIK ustaliła, że było to 30 obozów, a w załączniku Nr 7 nie uwzględniono obozów Aرسال 144 i 145;

- w cz. I.2, w cz. I. 3.2.2. i w załączniku nr 7 podano liczbę rozdyskrybuowanych gańnic jako 425; jak ustalono było to 415 gańnic;
- w cz. I.2, w cz. I. 3.2.2. i w załączniku nr 7 podano liczbę osób przeszkolonych w ramach szkoleń przeciwpożarowych jako 806; ustalono, że było to 813 osób,
- w cz. I.2, w cz. I. 3.3 podano, że przekazano 77 wózków toaletowych; ustalono, że zakupiono i przekazano 76 wózków toaletowych;
- w cz. I. 2, w cz. I. 3.2.1. i w załączniku do sprawozdania nr 3 *Lista obozów objętych działaniami w ramach poprawy warunków bytowych w regionie Aرسال* podano różną liczbę obozów do których utwardzono drogi dojazdowe - odpowiednio: 11, 9 i 9; ustalono, że utwardzono 11 dróg dojazdowych, a w załączniku nr 3 pominięto obozy Aرسال 023 i 065;
- w załączniku do sprawozdania nr 1 *Lista obozów do których dostarczone zostały zestawy do naprawy/odbudowy namiotów* nie wykazano trzech obozów do których przekazano sześć zestawów: Aرسال 105 (4 szt.), Aرسال 106 (1 szt.) i Aرسال 162 (1 szt.).
(akta kontroli str. 250-326, 1063-1163)

Wiceprezes Zarządu PCPM wyjaśniła, że niezgodności wynikały z popełnionych błędów w opisie zrealizowanych działań.

(akta kontroli str. 1158, 1163)

12. Obydwa projekty objęte szczegółową kontrolą NIK nie były przedmiotem kontroli Zleceniodawców.

W dniach 26-27 listopada 2018 r. Ambasador RP w Bejrucie, I sekretarz Ambasady RP w Bejrucie oraz dwaj przedstawiciele MSZ dokonali monitoringu czterech projektów realizowanych przez PCPM w Libanie, w tym projektów objętych kontrolą NIK. Pracownicy MSZ odwiedzili miejscowość Aرسال, w której realizowano projekt *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie* i zapoznali się z procesem dystrybucji zestawów do uszczelniania namiotów dla uchodźców syryjskich, programem zapobiegania pożarom i sprzętem przeciwpożarowym, efektami utwardzania drogi przez środek obozowiska prowadzącej do szkoły dla syryjskich uchodźców.

W prowincji Akkar, gdzie realizowano projekt *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich* pracownicy MSZ dokonali wizytacji centrum edukacyjnego oraz jednego z obozowisk, w którym realizowano projekt zapobiegania pożarom.

(akta kontroli str. 332-335)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Księgi rachunkowe za 2018 r. zostały zamknięte dopiero we wrześniu 2019 r., co było niezgodne z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, a dokumenty związane z badanymi zadaniami księgowane były w buforze. Zgodnie z § 1 uchwały Zarządu Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej” z dnia 17 marca 2016 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, rokiem obrotowym i okresem sprawozdawczym jest 12 miesięcy od dnia 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku kalendarzowego.

Księgi rachunkowe za 2018 r. zostały ostatecznie zamknięte w październiku 2019 r., tj. trzy miesiące po terminie określonym w art. 12 ust. 4 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. *Sprawozdanie finansowe Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej” za rok obrotowy 2018* zostało zatwierdzone uchwałą Nr 1/2019 Rady Nadzorczej Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej” z dnia 29 czerwca 2019 r., która weszła w życie z dniem podjęcia.

(akta kontroli str. 51-74, 104-180, 995-1006)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, okresem sprawozdawczym jest rok obrotowy, pokrywający się z rokiem kalendarzowym. Fundacja nie jest podatnikiem podatku VAT ani nie rozlicza podatku dochodowego od osób prawnych w okresach miesięcznych z uwagi na uwalnianie dochodu od podatku. W związku z powyższym Fundacji nie obligują miesięczne ani inne terminy związane z obowiązkami sprawozdawczymi poza terminami związanymi z rozliczeniami poszczególnych projektów i działań, które rozliczane są w okresie rocznym. W ciągu roku obrotowego dokumenty (dowody księgowe) wprowadzane są do bufora. Księgowanie dokumentów wykonywane jest przez Głównego Księgowego po zakończeniu przez biegłego rewidenta badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy tj. po zweryfikowaniu prawidłowości operacji księgowych i sporządzeniu ostatecznego sprawozdania finansowego(...) Księgowanie dokumentów, ze względu na utrudnienia związane z operacjami walutowymi, które w Fundacji stanowią zdecydowaną większość, jest bardzo pracochłonne i trwa 4-5 dni. W tym czasie niemożliwe jest wprowadzanie do programu żadnych dokumentów. W związku z powyższym operacja księgowania przeprowadzana jest w najbliższym terminie, w którym możliwe jest, bez szkody dla bieżącej działalności Fundacji, zaprzestanie ewidencji bieżących dokumentów na tak długi okres. W roku 2019 miało to miejsce we wrześniu. Od razu po zaksięgowaniu wszystkich dokumentów rok 2018 został zamknięty. Odbyła się też próba zatwierdzenia roku, ale pojawiły się trudności techniczne ze strony programu FK Symfonia. Niezwłocznie po ich usunięciu rok 2018 został zatwierdzony (trwałe zamknięcie ksiąg rachunkowych), co nastąpiło w październiku 2019 r. W przyszłości dołożymy wszelkich starań, aby trwałe zamykanie ksiąg rachunkowych dokonywane było w ustawowym terminie.

(akta kontroli str. 1004-1006)

2. W umowie nr 292/DOB/18 zawartej z KPRM przewidziano wkład osobowy PCPM o wartości 12 000,00 zł przeznaczony na prowadzenie księgowości PCPM w Polsce. Kwota ta została wykazana w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego, jako koszt poniesiony z wkładu osobowego. Pracę o wartości 12 000,00 zł wykonywał wolontariusz, w okresie od 8 czerwca do 31 grudnia 2018 r. Z wolontariuszem nie zawarto jednak porozumienia w formie pisemnej.

Było to niezgodne z art. 44 ust. 4 w zw. z ust. 1 udpp, gdyż świadczenia wolontariuszy powinny być wykonywane w zakresie, w sposób i w czasie, które są określone w porozumieniu z korzystającym, a jeżeli świadczenie wolontariusza wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni, porozumienie powinno być sporządzone na piśmie.

(akta kontroli str. 336, 1025-1030)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że pracę w ramach wolontariatu na rzecz projektu wykonywał członek Zarządu Fundacji, umowa została zawarta w formie ustnej pomiędzy wolontariuszem a Prezesem Zarządu PCPM co obie strony uznały za wystarczające. Praca była wykonywana w okresie od 8.06.2018 r. do 31.12.2018 r., ale nie miała charakteru ciągłego (...). Wolontariusz wykonywał swoją pracę w momencie, kiedy pojawiała się taka potrzeba np. zrealizowania przelewów, zakupu waluty, czy weryfikacji stanu wydatkowania. Kwota porozumienia wyceniana jest na podstawie wartości budżetu projektu oraz stopnia trudności rozliczeń.

(akta kontroli str. 1030)

NIK zauważa, że w tym przypadku świadczenie było wykonywane przez cały okres realizacji projektu, tj. przez prawie siedem miesięcy. Tak więc, stosownie do art. 44 ust. 4 udpp, jeżeli świadczenie wolontariusza wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni, to umowa powinna być zawarta w formie pisemnej.

3. Fundacja nie dysponowała kompletną dokumentacją związaną z realizacją zadania publicznego realizowanego na zlecenie KPRM zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej. W PCPM nie przechowywano kompletnych wersji pierwotnego sprawozdania złożonego 30 stycznia 2019 r. w KPRM oraz sprawozdania po korekcie, złożonego 25 czerwca w KPRM, ani dokumentów im równoważnych lub ich kserokopii (oprócz zestawienia faktur i rachunków związanych z realizacją projektu). Kontrolerom przedłożono – w przypadku pierwszego sprawozdania – niesygnowany wydruk, który nie

zawierał załączników (od nr 1 do nr 8) i oryginał zestawienia faktur (rachunków) związanych z realizacją projektu, a w przypadku drugiego sprawozdania – wydruk pierwszych dwóch stron i oryginał zestawienia faktur (rachunków) związanych z realizacją projektu.

Było to niezgodne z § 6 ust. 2 umowy nr 292/DOB/18 z 8 czerwca 2018 r., który zobowiązuje Zleceniobiorcę do przechowywania dokumentacji, w tym dokumentacji finansowo-księgowej, związanej z realizacją zadania publicznego przez okres 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniobiorca realizował zadanie publiczne.

(akta kontroli str. 250-326, 1024-1028, 1063-1155)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że *Fundacja nie dysponuje wersją papierową sprawozdania, jednakże posiada wersję elektroniczną z której robiony był wydruk do kontroli. Dokumentacja projektowa, która jest w wersji papierowej przechowywana jest w segregatorach projektowych w biurze PCPM. Dokumentacja w wersji elektronicznej przechowywana jest na dysku PCPM.* Zdaniem Wiceprezes w ten sposób zachowany jest warunek określony w § 6 ust. 2 umowy.

(akta kontroli str. 1038)

NIK podkreśla, że sprawozdanie stanowi podstawowe źródło informacji o realizowanym projekcie (m.in. o wykonaniu wskaźników, osiągniętych celach i efektach), po sporządzeniu i podpisaniu jest dokumentem końcowym z realizacji projektu. Fundacja nie posiadała wersji papierowej sprawozdań podpisanych przez Prezesa lub Członka Zarządu Fundacji, a wersje elektroniczne były niezatwierdzonymi wersjami roboczymi i były niekompletne. Tylko kompletne sprawozdanie spełnia warunek określony w § 6 ust. 2 umowy.

4. Na sześciu dokumentach księgowych ujętych w sprawozdaniu z realizacji umowy nr 292/DOB/18⁴⁵, brak było podpisów członka Zarządu Fundacji upoważnionego do zatwierdzenia dowodu księgowego i poniesionego kosztu. Było to niezgodne z wewnętrznymi zasadami sporządzania, obiegu, kontroli i ewidencji księgowej dokumentów finansowych obowiązujących w Fundacji⁴⁶ (dalej Zasady), str. 11 pkt 3.2.5 akapit 3, według których zatwierdzenia dowodu księgowego i poniesionego kosztu dokonuje członek Zarządu Fundacji, umieszczając swój podpis pod potwierdzeniem sprawdzenia dowodu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Ustalono ponadto, że dla jednego dokumentu księgowego ujętego w sprawozdaniu z realizacji umowy nr 292/DOB/18⁴⁷, nie było podpisu pod sprawdzeniem pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Było to niezgodne z Zasadami obowiązującymi w Fundacji, str. 10 pkt 3.2.4 akapit 2 i str. 11 pkt 3.2.5 akapit 2, zgodnie z którymi osoba sprawdzająca dokument księgowy pod względem merytorycznym poświadcza swoim podpisem m.in., że koszt został rzeczywiście poniesiony, a opis poniesionego kosztu jest prawidłowy i zgodny z rzeczywistością, mimo to został zatwierdzony przez Wiceprezes Zarządu Fundacji.

(akta kontroli str. 995-1016)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że w *wykazanych dokumentach zabrakło podpisu na opisie dokumentu osoby zatwierdzającej. W przypadku dokumentu 90/10/2018 oraz 91/08/2018 są załączone po dwa opisy do rachunku i na jednym z opisów są zatwierdzenia. Dołożymy wszelkich starań by w przyszłości każdy dokument był odpowiednio opisany i podpisany.* Ponadto podała, że *opis dokumentu został przez niedopatrzenie pominięty natomiast został zatwierdzony do projektu przez Wiceprezes Fundacji. Dołożymy wszelkich starań by w przyszłości każdy dokument posiadał odpowiedni opis.*

(akta kontroli str. 1009)

⁴⁵ Poz. 9, 197, 202, 482, 531 i 534.

⁴⁶ Uchwała Zarządu Nr 2/2018 Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej” w Warszawie ul. Sarmacka 14 lok.15 z dnia 5 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania zaktualizowanych Zasad sporządzania, obiegu, kontroli i ewidencji księgowej dokumentów finansowych obowiązujących w Fundacji „Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej”.

⁴⁷ Poz. 513.

Zdaniem NIK dokumenty powinny być zatwierdzane zgodnie z przyjętymi przepisami wewnętrznymi.

5. Niezgodnie z Zasadami obowiązującymi w PCPM, str. 11 pkt 3.2.5 akapit 5 (tj. bez podpisu i/lub daty dokonania korekty), dokonywano korekt w opisie dokumentów księgowych dotyczących badanych projektów. Stwierdzono to w przypadku:

- 27 dowodów księgowych ujętych w 30 pozycjach sprawozdania z wykonania projektu *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie* (tj. 28,1% zbadanych dowodów księgowych), w tym 18 nie zawierających podpisu i daty dokonanej korekty⁴⁸ oraz dziewięć nie zawierających daty korekty⁴⁹;
- 23 dowodów księgowych ujętych w 28 pozycjach sprawozdania z wykonania projektu *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich*, (tj. 24,0% zbadanych dowodów księgowych), w tym 11 nie zawierających podpisu i daty dokonanej korekty⁵⁰ oraz 12 nie zawierających daty korekty⁵¹.

(akta kontroli str. 428-436, 738-926, 995-1003, 1553-1559, 1667-1793)

Wiceprezes Zarządu Fundacji wyjaśniła, że zgodnie z zasadami sporządzania, obiegu, kontroli i ewidencji księgowej dokumentów finansowych obowiązujących w Fundacji PCPM każda poprawka wymaga złożenia podpisu przez osobę ją dokonującą, co przez niedopatrzenie nie zostało na niektórych dokumentach dotrzymane. W przyszłości dolożymy staranności, aby korekty były zawsze opatrzone podpisem osoby, która ich dokonuje.

(akta kontroli str. 1010)

NIK wskazuje, że przyjęte w Fundacji zasady korygowania błędów w opisach i innych informacjach umieszczonych na dokumencie powinny być stosowane w praktyce.

OCENA CZĄSTKOWA

Poza wskazanymi powyżej przypadkami, zadania publiczne objęte kontrolą zostały zrealizowane przez PCPM zgodnie z umowami. Nie stwierdzono ponoszenia wydatków na cele niezwiązane z realizowanymi zadaniami. Fundacja terminowo wywiązała się z obowiązków sprawozdawczych, a niewykorzystane środki z dotacji, zostały zwrócone do KPRM. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na osiągnięcie celów dotowanych projektów.

OBSZAR II

Efekty pomocy humanitarnej udzielonej przez organizacje pozarządowe

Opis stanu faktycznego

1. Celem realizacji projektu zleconego przez KPRM *Nowe schronienia na okres zimy dla 1600 rodzin uchodźców w Libanie*⁵² było zabezpieczenie dachu nad głową dla 1600 rodzin uchodźców syryjskich w Libanie, wybranych zgodnie z priorytetami i w koordynacji z Biurem Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców (UNHCR).

W sprawozdaniu z realizacji zadania, wskazano, że w wyniku przeprowadzonych działań osiągnięto następujące rezultaty:

- przygotowano obozy namiotowe do warunków zimowych⁵³, w tym zakupiono i dokonano dystrybucji materiałów dotyczących 1600 zestawów służących przygotowaniu uchodźców do warunków zimowych [były to trzy rodzaje zestawów służących do: budowy namiotów (1), dokonywania poważnych napraw (2) i dokonywania małych napraw (3)⁵⁴].

⁴⁸ Poz. 22, 30, 60, 61, 63, 64, 116, 149, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 463, 511 i 531, 521, 550.

⁴⁹ Poz. 3 i 11, 5 i 13, 14, 17, 18, 58, 74, 109, 447.

⁵⁰ Poz. 270, 279, 304, 306, 333, 342 i 343, 376, 397, 501 i 511, 461, 462.

⁵¹ Poz. 268, 271, 276, 280, 293, 302, 303, 305, 338, 339, 386, 500, 503, 506 i 510.

⁵² Zgodnie z ofertą, stanowiącą załącznik do umowy zawartej z KPRM.

⁵³ W tym m.in. oszacowanie stanu technicznego namiotów w obozach dla uchodźców w regionie Aarsal, określenie, w koordynacji z UNHCR, jasnych kryteriów wyboru beneficjentów.

⁵⁴ Zestawy dotyczyły trzech wariantów: New Arrival Kit - dla rodzin, które utraciły dach nad głową, przybyły do Libanu lub dla tych, których namioty trzeba postawić od nowa (790 zestawów), Medium Repair Kit - dla poważnie uszkodzonych namiotów (400 zestawów) i Light Repair Kit, dla małych napraw namiotów (410 zestawów).

Kontrola NIK ustaliła, że dokonano zmiany w zakresie liczby zestawów, które planowano zakupić zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy (tj. przekazano 790 zamiast 1120 zestawów do budowy namiotów, 400 zamiast 240 zestawów do dużych napraw oraz 410 zamiast 240 zestawów do małych napraw). Wiceprezes Zarządu Fundacji poinformowała, iż było to związane z informacjami uzyskanymi podczas monitoringu w początkowej fazie projektu o mniejszym napływie uchodźców oraz zwiększonym, ze względu na trudne warunki pogodowe, zapotrzebowaniem na materiały do napraw już istniejących namiotów. NIK ustaliła, że Fundacja nie dysponowała dokumentami potwierdzającymi przekazanie 10 zestawów, co jak poinformowała wynikało prawdopodobnie z faktu, że lista taka nie została przekazana z biura PCPM w Libanie.

- poprzez utwardzenie warstwą żwiru alejek wewnątrz w 22 obozach dla uchodźców oraz utwardzenie dróg dojazdowych do 11 obozów nastąpiła poprawa warunków życiowych we wszystkich tych obozach. Ponadto poprawiono bezpieczeństwo przeciwpożarowe w 30 obozach poprzez utworzenie 135 punktów przeciwpożarowych, zakup 640 gaśnic (550 gaśnic przekazano do 30 obozowisk, a pozostałe (90) wykorzystano podczas szkoleń strażackich) oraz przeszkolenie 813 osób w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
- poprzez doposażenie namiotów nastąpiła poprawa warunków życiowych osób niepełnosprawnych. NIK ustaliła, że Fundacja nie osiągnęła w pełni rezultatu określonego w ofercie (poprawa warunków życiowych w 250 namiotach), gdyż pomocą objęto 100 osób, którym przekazano 76 wózków toaletowych, 36 łóżek oraz 9 materacy przeciwoślizgowych.

Wiceprezes PCPM poinformowała, że projekt został przygotowany na podstawie informacji przekazanych przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców w Libanie. Następnie pracownicy Fundacji na początku realizacji projektu, po szczegółowym rozpoznaniu potrzeb osób niepełnosprawnych zidentyfikowali w tym zakresie potrzeby 100 osób (mniej niż planowano) i je zrealizowano. Nie zidentyfikowano przyczyn zmniejszenia się liczby osób niepełnosprawnych w obozach, prawdopodobnie zostały one umieszczone w zastępczych mieszkaniach.

- przeprowadzono badanie skuteczności projektu (Post Distribution Monitoring) pośród rodzin zamieszkujących 310 namiotów, których mieszkańcy otrzymali jeden z zestawów pomocowych. Beneficjenci pomocy w większości, tj. w 67%, potwierdzili fakt poprawy zabezpieczenia przed warunkami pogodowymi w wyniku dostarczenia materiałów przez Fundację. Kolejne 31% udzieliło odpowiedzi neutralnej lub nie udzieliło odpowiedzi, a tylko 2% było przeciwnego zdania. Ponadto 86% beneficjentów stwierdziło, że działania prowadzone przez PCPM zaspokajały ich potrzeby, a 14% nie potwierdziło tego faktu.

(akta kontroli str. 75-91, 250-326, 1025-1178)

2. Celem ogólnym realizacji projektu dotowanego przez MSZ *Przygotowanie obozowisk namiotowych w północnym Libanie do warunków zimowych oraz poprawa dostępu do edukacji i ochrony zdrowia dla uchodźców syryjskich*⁵⁵ – była poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego w obozowiskach namiotowych uchodźców syryjskich w północnym Libanie, zapewnienie dostępu do bezpłatnej opieki medycznej dla uchodźców, wyrównanie szans edukacyjnych młodych uchodźców poprzez dostęp do kursów zawodowych i zajęć wyrównawczych oraz poprawa akceptowalności przyjęcia uchodźców wśród ludności lokalnej.

W sprawozdaniu z realizacji zadania, wskazano, że osiągnięto cele bezpośrednio i rezultaty projektu, a efekty działań były m.in. następujące:

- zgodnie ze zmianą w projekcie zaakceptowaną przez MSZ w 94 obozowiskach namiotowych zainstalowano i doposażono 136 dużych punktów strażackich, co stanowiło 104% założonego celu (130 punktów) i 230 małych punktów gaśniczych, co stanowiło 115% założonego celu (200 punktów). Dodatkowo 1 397 mieszkańców zostało przeszkolonych z bezpieczeństwa przeciwpożarowego;

⁵⁵ Zgodnie z Ofertą, stanowiącą załącznik nr 1 do umowy zawartej z MSZ.

- przekazano zapomogę finansową 740 ubogim rodzinom libańskim zamieszkujących w prowincji Akkar, co stanowiło 100% założonego celu;
- udzielono 979 konsultacji przez lekarza okulistę w gabinecie w Bire dla 874 pacjentów, co stanowiło 874% założonego celu (100 pacjentów);
- 940 osób skorzystało z zajęć, w tym 693 dzieci i młodzieży uczestniczyło w zajęciach wyrównawczych, co stanowiło 115,5% założonego planu (600 dzieci i młodzieży), a 247 osób uczestniczyło w kursach zawodowych.

W ramach realizacji projektu zakupiono również dla strażnicy LCD w Adbe samochód Toyota Hillux Double Cabin Manual i wyposażono go w sprzęt strażacki⁵⁶ i kontener na strażnicę LCD w Aarsal⁵⁷, a dla strażnicy LCD w Qubayat zakupiono pompę do czerpania wody⁵⁸.

(akta kontroli str. 75-91, 1168-1169, 1247-1351, 1536-1552)

3. PCPM wywiązało się z obowiązków informacyjno - promocyjnych projektów objętych kontrolą.

Zgodnie z § 7 ust. 2 umowy nr 292/DOB/18 z 8 czerwca 2018 r., PCPM było zobowiązane do informowania, że zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych z KPRM, w sposób uzgodniony ze Zleceniodawcą. Fundacja uzgodniła z KPRM użycie znaku graficznego (logo) „Polska pomoc” (tzw. Księga znaku Programu polskiej pomocy zagranicznej). Znak graficzny „Polska pomoc” został umieszczony m.in. na: płachtach namiotowych, pudłach z narzędziami do zestawów naprawczych, odzieży wierzchniej noszonej przez pracowników PCPM podczas pracy w terenie, samochodach, tablicach ze sprzętem gaśniczym na terenie obozowisk, oraz dokumentacji związanej z realizacją projektu (umowach zawieranych ze zleceniobiorcami, umowach darowizny sprzętu gaśniczego dla mieszkańców obozowisk namiotowych, listach dystrybucyjnych).

Zgodnie z § 10 ust. 1 umowy dotacji nr 248/PHBW2018/M1 z 5 maja 2018 r. Fundacja zobowiązała się do informowania, że projekt jest współfinansowany ze środków otrzymanych z MSZ oraz do umieszczania znaku graficznego „Polska pomoc” zgodnie z *Wytocznymi oznakowania projektów realizowanych w ramach polskiej współpracy rozwojowej* stanowiącymi załącznik nr 7 do umowy. Zgodnie z wytycznymi, logotyp „Polska pomoc” oraz informacja o treści „Projekt współfinansowany z ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP” powinny być zamieszczane m.in. na stronie internetowej wykonawcy projektu, stronie informującej o projekcie lub podstronie dedykowanej projektowi, a także analogicznych stronach w mediach społecznościowych, na publikacjach, materiałach informacyjnych i notatkach dla mediów.

Kontrola wykazała, że znak graficzny „Polska pomoc” oraz informacja o współfinansowaniu projektu ze środków współpracy rozwojowej MSZ były używane w publikacjach dokonywanych przy użyciu portali społecznościowych (Twitter, Instagram, Facebook), jak również na ulotkach, naklejkach, plakatach, tablicach, odzieży osób realizujących projekt, a także na dokumentacji związanej z realizacją projektu⁵⁹.

Ponadto informacje o realizowanych projektach zamieszczono na stronie internetowej Fundacji⁶⁰ (w tym o współfinansowaniu zadania w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP). Ponadto w sprawozdaniu merytorycznym z działalności PCPM w 2018 r., zamieszczonym na stronie internetowej Fundacji, przy opisie zadań objętych kontrolą umieszczono logotyp „Polska pomoc”.

(akta kontroli str. 75-91, 353-358, 1534-1535, 1568-1577, 1849)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵⁶ Protokołem z dnia 18 kwietnia 2019 r. przekazano samochód stacji regionalnej LCD w Halba, pod którą podlega punkt w Adbe.

⁵⁷ Protokołem z dnia 30 grudnia 2018 r. przekazano miastu kontener na strażnicę w Aarsal.

⁵⁸ Protokołem z dnia 30 sierpnia 2018 r. przekazano pompę czerpania wody strażnicy LCD w Qubayat.

⁵⁹ M.in. umowy, listy przekazujące sprzęt strażacki, listy obecności osób uczestniczących w szkoleniach strażackich, zajęciach wyrównawczych i kursach zawodowych.

⁶⁰ <https://pcpm.org.pl/>

OCENA CZĄSTKOWA

Zakładane cele i rezultaty, jak wynika z dokumentacji projektów realizowanych w Libanie zostały w większości osiągnięte. W ocenie NIK wszystkie efekty rzeczowe wyszczególnione w dokumentacji z realizacji projektów mogły mieć znaczący wpływ na poprawę warunków życia uchodźców syryjskich w obozach, w tym osób niepełnosprawnych i dzieci. Brak osiągnięcia pełnych rezultatów w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych w projekcie współfinansowanym ze środków KPRM był niezależny od Fundacji.

PCPM wywiązało się także z obowiązków promocyjno-informacyjnych. Logo „Pomoc polska” było umieszczane m.in. w publikacjach internetowych, na namiotach dla uchodźców, sprzęcie strażackim, listach dystrybucyjnych i listach szkoleń oraz na materiałach informacyjnych.

IV. Wnioski

Pomimo zakończenia i rozliczenia kontrolowanych zadań publicznych Najwyższa Izba Kontroli, mając na względzie stwierdzone nieprawidłowości, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Zamykanie ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.
  2. Zawieranie umów z wolontariuszami zgodnie z udpp.
  3. Przechowywanie pełnej dokumentacji związanej z realizacją zadań publicznych, w okresie zgodnym z zapisami umów.
  4. Stosowanie wewnętrznych zasad dotyczących opisu i korekty dokumentów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa,   stycznia 2020 r.

Kontrolerzy
Tadeusz Wrona
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
Podpis

.....
podpis